

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 10/18
V Luxemburgu, 6. februára 2018

Rozsudok vo veci C-359/16
Ömer Altun a i.

Vnútroštátne sudy môžu v prípade podvodu nezohľadniť potvrdenie o sociálnom zabezpečení vyslaných pracovníkov v Európskej únii

Je to tak v prípade, ak inštitúcia, ktorá ho vydala, v primeranej lehote neprehodnotí potvrdenie s prihliadnutím na dôkazy o podvode, o ktorých sa dozvedela

Belgický inšpektorát sociálnych vecí v rámci kontroly v súvislosti so zamestnávaním personálu belgickej spoločnosti, ktorá pôsobí v odvetví stavebníctva, zistil, že táto spoločnosť nezamestnávala prakticky žiadnych zamestnancov a všetky svoje stavby zverila v rámci subdodávok bulharským spoločnostiam, ktoré vysielali pracovníkov do Belgicka. Zamestnanie dotknutých pracovníkov nebolo nahlásené belgickej inštitúcii, ktorá je poverená výberom príspevkov na sociálne zabezpečenie, keďže pracovníci boli držiteľmi potvrdení E 101 alebo A 1, ktoré vydala príslušná bulharská inštitúcia a ktoré potvrdzovali ich prihlásenie v bulharskom systéme sociálneho zabezpečenia¹.

Súdne vyšetrowanie uskutočnené v Bulharsku v rámci dožiadania nariadeného belgickým vyšetrovateľom preukázalo, že bulharské spoločnosti nevykonávali v Bulharsku žiadnu významnú činnosť. Belgické orgány tak podali príslušnej bulharskej inštitúcii odôvodnenú žiadosť o prehodnotenie alebo zrušenie dotknutých potvrdení. Bulharská inštitúcia vo svojej odpovedi poskytla zhrnutie potvrdení, pričom nezohľadnila skutočnosti zistené a preukázané belgickými orgánmi.

Belgické orgány následne začali trestné stíhanie voči zodpovedným zástupcom belgickej spoločnosti. Hof van beroep te Antwerpen (Odvolací súd Antverpy, Belgicko) rozsudkom z 10. septembra 2015 odsúdil dotknuté osoby. Hoci konštatoval, že potvrdenia boli vydané každému z vyslaných pracovníkov, usúdil však, že touto okolnosťou nebol viazaný, pretože potvrdenia boli získané podvodom.

Hof van Cassatie (Kasačný súd, Belgicko), ktorý spor prejednáva, rozhodol položiť Súdnemu dvoru prejudiciálnu otázku. Pýta sa, či sudy hostiteľského členského štátu môžu vyhlásiť za neplatné alebo nezohľadniť potvrdenie E 101, ak im skutkový stav, o ktorom majú rozhodnúť, umožňuje dospieť k záveru, že toto potvrdenie bolo získané alebo použité podvodom.

Vo svojom rozsudku z dnešného dňa Súdny dvor pripomína svoju judikatúru², podľa ktorej zásada lojálnej spolupráce ukladá inštitúcii, ktorá potvrdenie vydala, aby vykonala riadne posúdenie relevantných skutkových okolností a zaručila správnosť údajov, ktoré sú na potvrdení uvedené. Táto zásada zahŕňa tiež zásadu vzájomnej dôvery: potvrdenie zakladá domnienku zákonnosti a je v zásade záväzná pre príslušnú inštitúciu hostiteľského členského štátu. Preto pokiaľ nie je potvrdenie zrušené alebo vyhlásené za neplatné, musí brať príslušná inštitúcia hostiteľského členského štátu do úvahy skutočnosť, že na tohto pracovníka sa už vzťahuje právna úprava

¹ Potvrdenie E 101 zodpovedá vzorovému formuláru vypracovanému správnu komisiou pre sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov, ktorá pôsobí pri Európskej komisii. Od 1. mája 2010 sa z potvrdenia E 101 stal prenosný dokument A 1 v súlade s nariadením (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 166, 2004, s. 1; Mim. vyd. 05/005, s. 72) a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia č. 883/2004 (Ú. v. EÚ L 284, 2009, s. 1).

² Rozsudky z 26. januára 2006, Herbosch Kiere, [C-2/05](#), a z 27. apríla 2017, A-Rosa Flussschiff, [C-620/15](#).

sociálneho zabezpečenia členského štátu, kde je spoločnosť, ktorá ho zamestnáva, usadená, a v dôsledku toho táto inštitúcia nemôže začleniť tohto pracovníka do svojho vlastného systému sociálneho zabezpečenia.

Zo zásady lojálnej spolupráce však tiež vyplýva, že každá inštitúcia členského štátu musí starostlivo preskúmať uplatniteľnosť svojho vlastného systému sociálneho zabezpečenia. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorá vydala potvrdenie, musí teda zvážiť, či je toto vystavenie dôvodné, a prípadne toto potvrdenie zrušiť, pokiaľ príslušná inštitúcia hostiteľského členského štátu vyjadrí pochybnosti týkajúce sa správnosti skutkových okolností, na základe ktorých bolo potvrdenie vydané.

Súdny dvor pripomína, že v tomto rámci sa musí dodržať postup na vyriešenie prípadných nezhôd medzi inštitúciami dotknutých členských štátov v prípade platnosti alebo správnosti (najmä predloženie veci správnej komisii).

Takéto úvahy však nemajú viesť k tomu, aby sa osoby podliehajúce súdnej právomoci mohli podvodne alebo zneužívajúcim spôsobom dovolávať právnych noriem Únie. Ide o všeobecnú zásadu práva Únie.

Ak inštitúcia, ktorá potvrdenie vydala, nepristúpi k prehodnoteniu v primeranej lehote, musí tak byť možné, aby mohli byť dôkazy o podvode vznesené v rámci súdneho konania s cieľom, aby súd hostiteľského členského štátu potvrdenia nezohľadnil.

Súdny dvor však zdôrazňuje, že osoby, ktorým sa v rámci takého konania vytyka využívanie vyslaných pracovníkov na základe potvrdení získaných údajne podvodným spôsobom, musia mať možnosť vyvrátiť tieto obvinenia pri zachovaní záruk vyplývajúcich z práva na spravodlivý proces.

Súdny dvor dospel k záveru, že v prejednávacom prípade, keďže sa jednak belgická inštitúcia obrátila na príslušnú bulharskú inštitúciu so žiadosťou o prehodnotenie a zrušenie potvrdení s prihliadnutím na skutočnosti zhromaždené v rámci súdneho vyšetrovania, ktoré vedú k záveru, že potvrdenia boli získané alebo použité podvodom, a jednak že bulharská inštitúcia tieto skutočnosti nezohľadnila, **môže vnútroštátny súd tieto potvrdenia nezohľadniť**. Prináleží mu tiež určiť, či voči osobám podozrivým z využívania vyslaných pracovníkov na základe potvrdení získaných podvodom možno vyvodiť zodpovednosť na základe uplatniteľného vnútroštátneho práva.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdného dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106